

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Teze bakalářská práce

**Ekonomika nestátní neziskové organizace
Charita Česká republika**

Silvia Vanniová

©2015 ČZU v Praze

Shrnutí

Cílem bakalářské práce je vymežit závěry a vytvořit doporučení a návrhy pro další stabilizaci a vhodný rozvoj organizace Charita Česká republika.

V teoretické části práce bylo využito metody literární rešerše vytvořené z odborných knih a časopisů. Analytická část obsahuje popis nestátní neziskové organizace Charita Česká republika, která je v dané části práce charakterizována i ekonomicky. Analytická část obsahuje také finanční analýzu vybrané organizace, kde jsou pro výpočet užity vzorce autarkie, rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti, které bylo možno aplikovat na danou organizaci. Zdrojem dat finanční analýzy jsou zejména výkazy obsažené ve výročních zprávách, které Charita Česká republika každoročně umísťuje na své oficiální webové stránky. Závěr práce tvoří shrnutí a vymezení výsledků analýz, doporučení a návrhy.

Klíčová slova: nezisková organizace, fundraising, financování, výsledek hospodaření, náklady, výnosy, finanční analýza

Cíl práce a metodika

Cílem této bakalářské práce je vymežit závěry, návrhy a doporučení pro budoucí stabilizaci a rozvoj nestátní neziskové organizace Charita Česká republika na základě finanční analýzy organizace za roky 2007-2013.

Teoretická část je zpracována na základě studia primárních dokumentů, tedy na základě literární rešerše, vytvořené nastudováním odborných knih a odborných časopisů. Analytická část se skládá z popisu vybrané neziskové organizace, aplikace metod finanční analýzy a charakteristiky vybrané organizace z pohledu ekonomického. Zdroji pro analytickou část jsou především účetní výkazy a další informace, které jsou obsaženy v každoročně vydávané Výroční zprávě Charity Česká republika a jsou dostupné z webových stránek organizace. Dále budou využity informace poskytnuté ze strany zástupců organizace a odborná literatura. V závěru práce jsou vymezeny výsledky analýz, doporučení a návrhy.

První část se zabývá teoretickými východisky problematiky, která jsou čerpána především z odborné literatury a ověřených internetových zdrojů. Jsou zde vymezeny pojmy nezisková organizace, neziskový sektor, popsáno členění neziskového sektoru, jeho poslání a financování. Složkou teoretické části je také fundraising, jako jedna z velmi důležitých součástí

fungování neziskových organizací. Poslední složkou první části je popis metod finanční analýzy, která slouží jako podklad pro finanční charakteristiku Charity Česká republika.

Druhá část, část analytická, se zaměřuje přímo na vybranou nestátní neziskovou organizaci a obsahuje její popis, historii i poslání. Tato část také obsahuje ekonomickou charakteristiku organizace a aplikovanou finanční analýzu. Zdrojem informací o ekonomické situaci jsou ukazatele finanční analýzy, jako je rentabilita, likvidita, zadluženost a aktivita organizace. Tyto ukazatele jsou koncipovány tak, aby dle nich bylo možné posuzovat zejména ziskové organizace. Proto zmíněné doporučené hodnoty a dané ukazatele nelze posuzovat striktně dle stanovených norem, které jsou v práci zmíněny.

Metodické tabulky uveřejněné v práci jsou vytvořeny na základě výkazů vybrané neziskové organizace - Charita Česká republika, která při jejich zpracování postupovala v souladu s vyhláškou č. 504/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Závěr a doporučení

Z ekonomické analýzy organizace vyplývá, že se v letech 2007-2009 nacházela v trendu nezdravého vývoje, který není možno dlouhodobě udržovat. Mezi lety 2010-2012 se organizaci podařilo dosáhnout kladného hospodářského výsledku. V roce 2010 výsledek hospodaření činil 20 000 Kč, v roce 2011, kdy dosáhl svého maxima, tvořil 2 162 000 Kč a v roce 2012 dosáhl výše 34 000 Kč. Poslední rok, rok 2013, byl pro organizaci opět rokem nestabilním, výsledek hospodaření činil ztrátu 3 714 000 Kč.

Podle výsledků finanční analýzy lze konstatovat, že ukazatelé autarkie, likvidity a zadluženosti dosahovaly u Charity Česká republika velmi příznivých až nadstandardních hodnot. Autarkie hlavní činnosti, jinak řečeno míra soběstačnosti organizace vzhledem k pokrytí nákladů hlavní činnosti z dosažených výnosů, byla shledána v letech 2008, 2009 a 2013 jako nedostačující. V těchto letech se hodnoty autarkie hlavní činnosti pohybovaly pod doporučenou hranicí 100%, tedy náklady hlavní činnosti převyšovaly výnosy z hlavní činnosti v daných letech. V letech 2010, 2011 a 2012 organizace splňovala doporučenou hranici 100%. V roce 2010 hodnota autarkie hlavní činnosti byla 100,64%, v roce 2011 vzrostla na 100,94% a v roce 2012 byla nejvyšší za sledovaný časový úsek a činila 101,9%. Okamžitá, či peněžní likvidita vykazovala v letech 2008 až 2013 vysoké hodnoty. Likvidita prvního stupně pohybující se od 6,9 do 18,59 bodů likvidity, překračuje markantně běžnou doporučenou hodnotu pro ziskový sektor. Z toho by bylo možno usuzovat, že organizace drží peníze, které

by mohla v čase lépe zhodnotit. Charita Česká republika je ale organizace nezisková, a proto je její postup možno hodnotit jako vhodný, zvláště z pohledu možnosti krytí náhlých, neočekávaných nákladů. Likvidita druhého stupně překračovala několikanásobně stanovené optimum, což znamená, že krátkodobé pohledávky značně převyšovaly krátkodobé závazky organizace. Křivka vývoje běžné likvidity, likvidity třetího stupně, téměř přesně kopíruje křivku likvidity druhého stupně. Hodnoty v jednotlivých letech byly téměř totožné, což znamená, že ani v jednom ze zkoumaných let organizace neuchovávala příliš velké zásoby. Vývoj pracovního kapitálu ve sledovaných letech byl pro Charitu Česká republika příznivý. Jedná se o dlouhodobější trend, kdy firma měla dostatečný operační prostor pro krytí oběžných aktiv. Kladné hodnoty pracovního kapitálu tedy potvrzují výsledky předchozích výpočtů likvidit. V hodnocených obdobích nebyla ohrožena likvidita organizace a návazně i solventnost firmy a byla zachována její stabilita, stejně jako korektnost vůči věřitelům. Výsledky jednotlivých ukazatelů aktivity, tedy ukazatelů obratovosti a doby obratu, jsou pro vybranou organizaci přijatelné. Obratovost aktiv je však velmi nízká, a to zejména z důvodu nízkých tržeb v poměru k celkovým aktivům organizace. Doba obratu zásob je v organizaci ve všech letech velmi příznivá zejména z důvodu nízkých či nulových zásob. Doba obratu pohledávek dosáhla vrcholu v roce 2011, kdy činila 334,78 dní. Následoval pokles na hodnotu 145,51 dní v roce 2012 a opět lehký růst na hodnotu 168,37 dní. Takovéto hodnoty jsou pro organizaci příliš vysoké. Hodnoty v letech 2008, 2009 a 2010, tedy hodnoty 83,13 dní, 58,53 dní a 48,33 dní, lze považovat za hodnoty příznivé. Finanční nezávislost organizace za sledované roky neklesla pod 90%. Nejvyšší hodnoty bylo dosaženo v roce 2007, kdy vlastní kapitál tvořil 97,32% celkového kapitálu. Nejnižší hodnotu nezávislosti Charity Česká republika na cizích zdrojích lze pozorovat v roce 2011, kdy oproti roku 2007 klesla o 4,03% a činila 93,29. Dle zjištěných výsledků lze konstatovat, že organizace se spoléhá hlavně na vlastní zdroje financování, na svůj vlastní kapitál. Další ukazatele zadluženosti se pohybují v nízkých číslech, což odpovídá předchozímu zjištění, že závislost na cizích zdrojích zkoumané organizace ve sledovaném období je nízká.

Ukazatele rentability se naproti tomu pohybovaly v hodnotách podprůměrných až velmi nízkých, což je pro organizaci nepříznivé. Záporné hodnoty byly zjištěny, a to jak u hlavní činnosti, tak zejména u činnosti vedlejší. Protichůdné výsledky využitých ukazatelů finanční analýzy jsou nejspíše způsobeny charakterem neziskové organizace. Ukazatele finanční analýzy jsou koncipované pro ziskový sektor, a proto jejich výsledek u neziskové organizace nemá vždy absolutní výpovědní hodnotu. Co lze však říci je, že díky kolísání ziskovosti hlavní

činnosti a absolutním absenci zisku u vedlejší činnosti, se Charita Česká republika nachází v dlouhodobě neudržitelném trendu.

Vhodné by tedy bylo, aby Charita Česká republika zvýšila své výnosy a to nejlépe pomocí zvýšení počtu aktivit či projektů, které přispějí k samofinancování. Tímto způsobem by bylo možné financovat projekty z více stabilních zdrojů, bez využívání státních a jiných dotací jako hlavního zdroje. Jednou z možností, jak přinést zisk organizaci, se jeví aktivita v oblasti prodeje reklamních předmětů s logem Charity Česká republika. Tato možnost u vybrané organizace chybí, na svých stránkách zmiňuje pouze své projekty a jednotlivé účty, na které může potencionální dárci posílat zvolený obnos peněz. Prodejem reklamních předmětů organizace dosáhne zisku a kupující zároveň za svou pomoc získá určitý předmět, jako upomínku. Tento princip je, dle mého názoru, pro většinu potencionálních dárců přijatelnější, než pouhé darování určitého obnosu peněz. Návrhy reklamních předmětů k prodeji jsou uvedeny v příloze práce. Další možností zvýšení výsledku hospodaření by mohla být spolupráce s jinými organizacemi na vybraných projektech. Náklady na projekt by se tedy rozdělily mezi dané spolupracující organizace.

Jako nejlepší dodavatel vybraných reklamních předmětů, s ohledem na poměr cena a kvalita, byl vybrán online obchod Inetprint. Tento obchod obsahuje všechny zvolené výrobky a poskytuje svým klientům velké množstevní ceny. Pro Charitu Česká republika by dle mého názoru bylo vhodné nechat vyrobit 3 základní produkty s logem. Přesněji, bílá bavlněná trička v základních velikostech, látkové nákupní tašky a ekologické zápisníky. Prodej těchto věcí by probíhal přes internetové stánky organizace. Pro zvolené produkty byly náklady spojené s nákupem kalkulovány na 500 ks každého produktu. Pánská a dámská trička, jejichž pořizovací cena je 67,88 Kč a 66,88 Kč, bych doporučila organizaci prodávat za 150 Kč. Při prodeji 500 ks každého typu triček, by organizace utřžila dohromady 82 620 Kč. Při prodeji 500 ks plátěných tašek, kdy náklady na jeden kus činily 40,28 Kč a prodejní cena 85 Kč, by organizace dosáhla 22 360 Kč zisku. Výrobní cena posledního produktu, zápisníku, je 31,69 Kč. Pokud by organizace prodala 500 ks objednaných zápisníků po 70 Kč, získala by 19 155 Kč. Charita Česká republika by za prodej všech vybraných reklamních předmětů dohromady utřžila 124 135 Kč.

Zdroje

BOUKAL, P., a kol. *Fundraising pro neziskové organizace*. Praha: Grada, 2013, Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4487-2.

KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J.: *Finanční analýza krok za krokem*. Praha: : C.H.Beck 2004.137s. ISBN 80-7179-321-3

KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002. 206 s. ISBN 80-7179-778-2.

OTRUSINOVÁ, M a KUBÍČKOVÁ, D. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2011, 178 s. ISBN 978-80-7400-342-4.

REKTOŘÍK, J. *Organizace neziskového sektoru: Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 2. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2007. 187 s. ISBN 978-80-8692-925-5.

ŠEDIVÝ, M., MEDLÍKOVÁ, O. *Úspěšná nezisková organizace*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011, Management (Grada). ISBN 978-80-247-4041-6.